

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლ-ში. № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერ-გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლ-ებში, № 8.

ხელის-მომწერა მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дროან“.

გაზეთის ფასი: თითო წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

ყოველ დღე ორგაბათს გარდა

დროევი

ცალკე ნომერი ღირს შაშურათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებში.

ფასი განცხადებისა: ცხელით ებით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ცხროთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

ხელის-მომწერა გაზეთს

„დროევი“

ფასი ნახევარი წლის გაზეთისა (პირველ ივლისიდან პირველ იანვრამდინ 1879 წლისა) 4 მან. და 50 კაპეიკი. პირველი აგვისტოდამ წლის დამლევამდინ—4 მან.

ხელის-მომწერა მიიღება: თფილისში, (სერგიევის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8). ძალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის აღრესი: ВЪ Типографіи. Въ редакціи газетъ „Дროан“.

საქართველო

დღიური

* * * გაზეთის „მზობრის“ უკანასკნელს ნომერში დაბეჭდილია შემდეგი ტელეგრამა 14 აგვისტოს მუთაისიდან მიღებული:

„ღაინიშნა განსაკუთრებული კამისია ბათუმისა და საზოგადოთ მსმალეთისაგან დათმობილი ძაზრების მისაღებად. ძომისიის თავსჯდომარედ დანიშნულია ძაკეასიის არმიის მთავარ სარდლის თანაშემწე თ. სვიატოპოლკ-მირსკი; წევრნი არიან ლენ.-ლეიტ. თ. ტრუბეცკოვი, ლენგრალ-მაიორი თ. ღიმიტრი ბურჩიელი და რუსის აღრინდელი ბათუმელი ელჩი კოლეცკი სოვეტნიკი ჯედიჩი. ამ ძომისიას მუთაისში აქვს სხდომები.

„ამბობენ, რომ ბათუმს ამ აგვისტოს 25-ს დაგვითმობენ, ე. ი. აღმოსავლეთ ძაკეასიის დაპრობის დღეს.

„ღეს მოვიდა მუთაისში აღრინდელი ლენერალ-ლუბერნატორი შარნისა მან-ფაშა და ხონტქრის საკუთარი აღრუტანტი პოლკოვნიკი რიზა-ბევი, რომელთაც ბათუმის დათმობაზედ უნდა მოილაპარაკონ ჩვენს მმართველობასთან.

„ჩვენი ჯარები თან-და-თან გროვდებიან ბათუმისაკენ.

„ღრვიშ-ფაშამ უკვე გამოუცხადა მცხოვრებლებს, რომ ისინი რუსების ქვეშევრდომებად შეიქნენ.

„ამბობენ, ვითომც მსმალოს უფროსებმა გამოუცხადეს თ. სვიატოპოლკ-მირსკის, რომ იმათ არა ჰსურთ აჯან-

ყონ ბათუმის ხალხი და არც სცდილობენ იმათ აჯანყებას; ამაზედ თ. სვიატოპოლკ-მირსკიმ უთხრა თურმე სხენებულ მსმალოს უფროსებს: საუკეთესო საშუალება თქვენის სიტყვების გულწრფელობის დასამტკიცებლად ის იქნება, რომ თქვენივე ჯარი მოიხმაროთ თქვენ იმ ხალხის დასამშვიდებლად, რომელნიც აჯანყებას განიზრახვენ.“

* * * ჩვენ გვატყობინებენ, რომ ამ დღეებში ტუკიაში, შორონცოვის ძეგლის პირ-და-პირ მინ. სარგისოვის დუქანში ერთი უბედურება მომხდარა:

დუქნის პატრონი და ხარაზი ანდ. მელიქოვი სადილად მსხდარან; ამ დროს ამათ შემოსწრებით სარკისოვის ამხანაგი ბიორგი მურადოვი, რომელიც დაუპატიჟნათ სადილად. მაგრამ პურის ჭამის დროს ამათ რალაცას თაობაზედ ჩხუბი მოსვლიათ და მელიქოვს თავში დაურტყამს შემოსწრებულ სტუმრისათვის, რომელიც იქვე წაიქცა თურმე, გული წაუფიდა და პოლიციამ წაიყვანა საავათმყოფოში.

ამბობენ, ეს გალახული კაცი მეორე დღეს მოკვდაო.

* * * სიღნაღიდან ჩამოსულებმა გვიამბეს, რომ ამ ცოტა ხანებში იქ ორჯერ ყოფილა სეტყვა და ორივე ჯერ თუმცა არა ხანგრძლივი, მაგრამ ძალიან ღონიერი: თათო სეტყვა წენგოიან კაკლის ოდნები ყოფილა. ამ სასტიკ და შეუბრალებელ მტერს იქაური ვენახები, განსაკუთრებით ხარსისა, საშინლად გაუოხრებია. ვისაც 40—60 ურზის გამოსავალის იმედი ჰქონდა, ახლა ხუთი ურემიც აღარ მოუვაო.

რომ ეს უბედურება არ გამოვარდნილიყო, წლეულს აქითკენ ვენახებს კარგათ ესხა და ბლომათ ღვინის მოსავლის იმედი ჰქონდათ.

მაგიერათ პურის და ქერის მოსავალს კარგს ამბობენ იქითკენ.

* * * ჩვენ შევიტყვეთ, რომ შორის სტანციის (რკინის გზის) მოსამსახურეებს, წყლის ამომღებ მუშებს გაუტყენიათ იქაური ბარგის შესანახი შენობა, რომელშიაც სხვა და სხვა ძვირფასი ფარჩები და ყანაოზები ყოფილა დალაგებული და გაუტანიათ. მაგრამ მალე გაუფიდათ ჟანდარმებს, რომლებიც იქვე ცხოვრობენ და როცა წაღებას აპირებდნენ, დაუჭერიათ ორი ძმა მუშა; მოპარული წაურთმევიათ და ქურდები თა-

ვის ალაგას გაუგზავნიათ.

* * * ღუმეთიდან შემდეგ ამბავს გვწერენ:

სოფ. ავლევის, ღუმეთის უფდში, არის მიძინების მღვთის-მშობლის ეკკლესია, რომელშიაც მუდამ წელიწადს დღესასწაულობენ 15 აგვისტოს მღვთის-მშობლობას. ეს ეკკლესია ძალიან მდიდარი და ყოვლის მხრით შემკული ეკკლესია არის, და ამ დღესასწაულზე მუდამ წელიწადს ყოველის მხრიდან ძალიან ბლომად მოდიან სალოცავად.

მაგრამ უბედურება ეს არის, რომ სოფელში მისასვლელი გზები ძალიან ცუდი არისო. ამას გარდა ღუმეთის უფდის უფროსს რამდენჯერმე მოუწერია ახლო-მახლო სოფლების მამასახლისებისათვის, რომ ამ სოფლის გზები გააქეთონ. მაგრამ დღემდინ ეს ბრძანება სისრულეში არ ყოფილა მოყვანილი.

ახლა კი მამასახლისები და ჩაფრები დადიან თურმე სოფლებში, მიჰყავთ მუშები და ვინც არ გადის გზის სამუშაოდ, იმათი სახლიდან გამოაქეთ ქვაბები, ცულები და სხვა ყველაფერი, რაც გაჩნიათ დი გასყიდვას ემუქრებიან; კალოში გამბულ საქონელს ართმევენ, მათრახით სცემენ ხალხს და ისე ერეკებიან გზის სამუშაოზედო.

ჩვენი კორრესპონდენტი გვწერს, რომ ამისთანა დროს გზის სამუშაოდ გაყვანა ძალიან დიდ ზარალს აძლევს ხალხსაო, რადგან პურის მკასა და ლეწვას მოსცდებიან და ამ ზამთარში შიმშილი გაჩნდებაო.

„დროევის“ კორრესპონდენცია

მზურგმთი (სოფ. მაკვანეთი.), 13 აგვისტოს. მაკვანეთი მზურგეთიდგან 2 ვერსზე ჩრდილოეთით სდევს. ეს სოფელი ბუნებით, როგორც სხვა ადგილები ბურჩის მაზრაში, ძრეელ მდიდრად შემკულია, მაგრამ უმეტესი ნაწილი აქ მცხოვრები ხალხისა უმეცარი და ცრუმორწმუნეა.

ამ სოფელში ამ ერთი წლის წინეთვერ ნახავდი ერთს გამგლეღ-გამომეღელეს უცხო სოფლის კაცს, ისე ყოფილიყო. ახლა კი შეგიძლიანთ ყოველი ქვეყნის კაცი ნახოთ: იმერელი, რაჭვე-

ლი, მეგრელი, თათარი და ერთის სიტყვით ყოველი გვარი გაჭირებული ვატი, ვისაც რამე დაჰკარგვია, ან ავთომყოფი ჰყავს, ან მოკვდენია, აქ მოდის შორი სოფლებიდან.

პრ იფიქროთ, რომ ამის მიზეზი რძინობა იყო და ან სხვა რაიმე; მართალია, მაკვანეთში ახლა ქურდობა ძრიველ განზირებულია და ამის გამო ბევრიც დადიან აქ თავისი საქონლის საძებნელად, მაგრამ ამის მიზეზი სულ სხვაა. აი საქმე რასში მდგომარეობს:

როგორც ეს ომი დაიწყო, მაშინვე მოვიდა ერთი ახალგაზრდა მკითხვეი ქალი მაკვანეთში, რადგანც ეს სოფელი სამხედროზღად ახლოა (მკვანეთი ჩოლოქამდინ) და ამის გამო ბევრ მუშტრებს იშოვიდა, როგორც სოფლებებს, აგრეთვე მილიციონერებს. მის მკითხვეი—ქადაგი, როგორც ეძახიან, არის სოფ. აკეთიდან მოსული და აქ ეხლა ცხოვრობს უფ. მ. ი.—ის სახლში.

ხალხს ის წინასწარმეტყველათ მიაჩნია და ბევრ სასწაულსაც მიუწერენ, მაგალითად: ვითომც ამას ეთქვას, რომ მილიციონერები, რომელნიც მოკლეს, მოკლავენო, ან დაჭრეს, დაჭრიანო და იმ ადგილას, სადაც ამ ქადაგმა სთქვა და სხვა; ერთი სიტყვით ამ მკითხვეის სახელწარის ფანტქმული თითქმის მთელს ზურიაში. მკითხვეის ფასი არის უკანასკნელი ორი აბაზი და ვისაც შეძლება აქეს, ზოგი მეტს აძლევს და ზოგს ძღვენი მოაქვს. ამისთანა მუშტრები დღეში მიუეა უკანასკნელი 25—30-დინ. რასაკვირველია, ამით დიდ სარგებლობაში არის ჩვენი მასპინძელი უფალი მ. ი.—

მაგრამ ნაცულად ამისა უფალი მ. ი.—ატყობინებს ამ მკითხვეის სოფლის გარემოებას: ეის რა გასაჭირი აქვს, ვის რამდენი შეილები ჰყავს, ვინ ცოცხალი ჰყავს, ვინ მკვდარი, ვის რა მობარეს და სხვას... მოგვხსენებთ, რომ ამ გვარი მასალები ძალიან საქირო არის მკითხვეისათვის.

ბარდა ამისა ამ ჩვენ წინასწარმეტყველს ის აქვს სახელმძღვანელოთ ერთი, რომ შარშან ჩვენში საქონლის ჭირი იყო და ვინც მივა, ყველას ეუბნება: „საქონელი დაგკლებიაო“. მეორე, ის, რომ ამ ომიანობის დროს მილიციონერებს და სხვებს, ვისაც ჰყავდა თავისი მონათესაე ჯარში, ეუბნება: „ომი ამ კუდრიდამ აგეიტყდება“ და ხელს დასავლეთით უჩვენებს. ბარდა ამისა ზოგს ეუბნება: „გალაღული ხარ“, ზოგს: „სახლი გადიტანე და სხვაგან დაესახლე“, ზოგს: „წარის წირვა გპართებსო, ბრალი გქონებიაო“, ზოგს: თხის წირვას და ცხერის, და ამისთანა ტყუილ ამბებს.

აი ამნაირათ იცარცვება ეს უბედური, უმეცარი და ცრუ-მორწმუნე ხალხი ამ მკითხვეისაგან:

— მეგონა, რომ მღვდლები დაგვისხნიდნენ ამ გატარცვისაგან, როგორც არიან მოგაღენი სამღვთო წერალის წესით; მაგრამ ფენიცი სარგებლობას ხელავენ და ჩვენ რა ვენახლებით: ჯერ ერთი, რომ ჩვენ მღვდლებს ამდენ ხანს ცხერის ხორცის გემო თითქმის დავიწყებული ჰქონდათ და ეხლა, ამ მკითხვეის წყალობით, კვირაში სამჯერ დაიარებიან სოფელში საწირავზედ მსუქან ცხერის ბეჭზედ, ხან ძროხის ბეჭიც გამოერევა. მეორე სარგებლობა იქნება ის, რომელიც დაიწყება, როდესაც კარგი იქნება, რომ მმართველობა მიაქცევდეს ყურადღებას ამ მკითხვეისაგან ხალხის გატარცვას და დაგვიფარავდეს ამნაირი ცრუ-წინასწარმეტყველებისაგან.

მ. ნ—ი.

ფელტონი

ბათუმი *)

ბათუმი შავი ზღვის ნაპირას სდევს. ხმელეთით ერთის მხრით იმის სამხედროს შეადგენს ტყიანი პერანგას მთების შტაბები და მეორეს მხრით ლაზისტინისა ანუ პონტიის მთები, რომელნიც მდ. შაროხამდინ (ბათუმიდამ 13 ვერსი) არიან გაერცვლებულნი.

ბათუშსა აქვს ჩინებული ნავსადგური, რომელსაც შეადგენს აღმოსავლეთის მხრით გრძლად ზღვაში შესული მიწა და დასავლეთის მხრით მდინარე წყლისაგან მაღლად მოსილული მიწა. მთელი ამ ნავსადგურის სიგრძე თითქმის 5 ვერსამდინ იქნება. იმის უმთავრესი ღირსება ის არის, რომ აქ ზღვა თვით ნაპირამდინ საშინლად ღრმაა, არა ნაკლებ 10

*) მს შენიშნვა გამოდგებულია უფ. დ. ზ. ბაქრაძის წიგნიდან „სახელოლოგიური მოგზაურობა ზურიაში და აჭარაში“, რომელზედაც ამ დღეებში რამდენიმე სიტყვა იყო ნათქვამი ჩვენს გაზეთში. მკითხველმა უნდა იქონიოს მხედველობაში, რომ ეს წიგნი 1874 წელს არის დაწერილი.

საქენზე, და ამას გარდა ისიც, რომ აქ ხომალდებს თითქმის არასოდეს არ უნდა ეშინოდეს ქარისა.

ბათუში დიდი ხნის ქალაქია. რომაელებიშათვის მე-II საუკუნეში ის სამხედრო სტანციათ ყოფილა, აქ მდგარან რომაის ჯარები.

შემდეგ ბათუში ზურის მთავრების სამფლობელოს შეადგენდა. მატინები ამბობენ, რომ ეს ქალაქი 1564 წელს წართვეს ოსმალებმა ზურის მთავარს როსტომ ზურიელსაო.

ამ ქამად (1874 წელს) ბათუში ლაზისტინის ფაშალიყის უმთავრესი ქალაქია; აქ არია მუტესარიფი ანუ ლუბერნატორი, რომელიც პირ-და-პირ ტრაპიზონის ლენერალ-ლუბერნატორს ექვემდებარება.

ლაზისტანის ფაშალიყი 11 ყაზის ან მაზრისაგან შესდგება: ბათუში, ჩურუქსუ, ზემო-აჭარა, შვემო-აჭარა, მაჭახელა, ლივანა, გონიე, ხუფი, არხაეე, მშინა და ათინე. მითოეულ ყაზში არის ყარმაკამი ანუ მაზრის უფროსი, რომელსაც ექვემდებარება 2 ანუ 3 მუღირი ე. ი. უჩასტკის უფროსი.

შაშას გარდა ბათუში იმყოფება: მედჯლისი, ე. ი. ლუბერნიის რჩევა, ყარმაკამი, სასამართლო, დამოქნა და ბა-

გებლობა ის არის, რომ მრევლს უბატებს; აი ამის მაგალითი ერთი მაკვანეთელი ახალგაზრდა გლეხი ი. ა—იე წავიდა სოფ. ზურიანთას, სადაც შეერთო რალი და კიდევაც დაესახლა იქ. მ. ი. ა—იე ექვსი თვე არის რაც გარდაიცვალა და დასტოვა წერილი ცოლ-შვილი. ახლა ამისი ქერივი მოვიდა თავისი შვილებით სოფ. მაკვანეთში ხატის მღვსალოცავათ, რომ კიდევ იმისთანა უბედურება არ შემემთხვესო. ამ დროს ნახა ის მკითხვეი, რომელმაც უთხრა, რომ მთავარ-ანგელოზი (მაკვანეთის ეკლესიის ხატია) იმისთან მრისხანე ხატი არისო, რომ თავის მრევლს სხვა სოფელში არ გაუშვებს, ყველა დაიხორცებაო. ახლა ეს საწყალი ქერივი ჰყიდის თავის ომლებს საცხოვრებელს და ისევ მაკვანეთში ესახლება.

მე ნამდვილათ ვიცი მ-ნ ოჯახი, სადაც თითოეულ ოჯახში 3-4 ძმა კაცები არიან, რომლებშიაც ერთი არ გასულა მილიციაში, რადგანაც ამ მკითხვემა უთხრა, რომ რომელი ძმაც გაეა, მოკლავენო.

აი იმ ნაირად დააშინა და ატყუილებს ხალხს.

ძალიან კარგი იქნება, რომ მმართველობა მიაქცევდეს ყურადღებას ამ მკითხვეისაგან ხალხის გატარცვას და დაგვიფარავდეს ამნაირი ცრუ-წინასწარმეტყველებისაგან.

მ. ნ—ი.

თალიონის შტაბ-კვარტირა, რომელიც დაქერილია, სხვათა შორის, სიმაგრით.

აქ ორი შკოლაა—თათრისა და ბერძნების, სამი მეჩეთები და წმ. ნიკოლოზის სახელობედ აგებული მართლმადიდებელი ეკლესია. ძალაქის უმჯობეს ნაწილს წარმოადგენს ნავსადგური, რომელზედაც ჩამწკრივებულია ბერძნებისა და სომხების მალაზიები და რამოდენიმე გვარიანი შენობები. ამათში უმთავრეს ყურადღებას მიიქცევს ჩვენი ვიცე-კონსულის ორ-ატაჟიანი სახლი, ბალთ ევროპიულ გემოზედ და ლაზა მამულის სასტუმრო თათრულ-ევროპიულ მანერზედ, შადრევანით, აბანოთი, ყავახანით და ბილიარხანით. ძალაქის ამ ნაწილთან არის ბაზარი, ვრცელი, რომელიც შესდგება უმეტეს 800 ლუქნისგან; ამის იქით დაიწყება გაფანტული უბანი.

ბათუშს, შედარებით, აქვს ადვილად ასატანი ჰავა: სიმრგვლიე არ არია ქობები და ამისთვის ციებ-ცხელების უშიშრად შეიძლება ცხოვრება. ძალაქა აქვს არა მაწყინარი ჭის წყალა.

ის არის უჩასტკებად დაყოფილი; გაყიდვა და ყიდვა ამ ადგილებისა მინიჭებული აქვს ყველას, თუნდა უცხო ქვეყნელაც იყვეს. მაგრამ ამბობენ თავის უფალი უჩასტკები ცოტა დარჩა და იმათ

ოქის უაღაგ

ოსმალეთი

მაშეთს „ძაკაზში“ დაბეჭდილია 15 აგვისტოს არზრუმიდამ მიღებული შემდეგი ტელეგრამა:

„არ გტყობა, რომ ოსმალთს ჯარებს დათხოვნას უპირებდნენ. ისმაილ-თაშა მრზინგაიანიდამ ბაიბურთში წაყვიდა ჯარების დასახედავად.“

„შველანი მოუთმენელად მოელიან ბათუმის დათმობას, რადგან იმედი აქვთ, რომ მაშინ ჯარებს დაითხოვენ. ამბობენ, რომ ამ დღეებში ერთი ნაწილი ჯარებიანა გამოიყვანეს ბათუმიდამ ტრაპიზონში და აგრეთვე გადმოზიდეს იქილამ ზარბაზნები და ტყვია-წაძალია.“

— ოსმალეთის მმართველობამ ბოსნიაში დაყენებულ თავის ჯარების უფროსს მაფიზ-თაშას ბრძანება გაუგზავნა ეცადოს, რომ დაამშვიდობოს ხალხი, რომელიც ავსტრიის ჯარების შემოსვლას ეწინააღმდეგება და აგრეთვე აჯანყითარი მონაწილეობა არ მიაღებინოს ამ წინააღმდეგობაში თავის ჯარებს.

საბერძნეთი

ინგლისურს გაზეთებში დაბეჭდილია ბერლინიდამ მიღებული ამბავი, რომ მეროპის ყველა უმთავრეს სახელმწიფოებმა, გარდა ინგლისისა, საერთო წინადადება მისცეს ოსმალეთის მთავრობა-

ფასმა აიწია ამ უკანასკნელ დროსაო: იმათი უკეთესი ნაწილი შეიძინეს ლაზებმა, რომლებმაც გამართეს იქ ლუქნები და სახლები.

ბათუმში ბევრი ცხოვრობენ შობულეთლები, აჭარლები და ლაზები. იმათ სუყველას ერთნაირად აცვიათ. მათრული თავზედ მოახვევი, ჩაღმა; მოკლე კურტკა, ვიწრო მაუდის შარვლები და ფართე სარტყელი, წელზედ შემოხვეული იმათი ტანსამოსი. ისინი ყველა შეიარაღებულნი არიან ხოლმე ადგილობრივი ხელობის თოფებით, წელში გარკმული მოკლე ხანჯლებით და ანგლისური დამბაჩებით, ახუ როგორც აქ ეძახიან, ფიშტოებით; ხლძები არა აქვთ. ბათუმში გაიგონებთ ბერძნულს, თათრულს და ქართულ ენებს. უმთავრესი სახმარი ენა არის ქართული, რომელზედაც ბევრი ლაზებთაგანიც ლაპარაკობენ.

ბათუმს ერცელი ეპაროზა არა აქვს; იქ შემოდის: ინგლისიდან და შვეიცარიიდან ბაშბის საქონელი, ალღებპოდამ და ღამასკილამ — აბრეშუმის მატერიები, რუსეთადამ — რკინეულობა, შირიმიდამ და საქართველოდამ — მატყლი; ამას გარდა სხვადასხვა მხრიდამ შემოდის: შაქარი, ყავა და სხვ. ნაწარმოები, ფოლადი,

საო, რომ ამან დააკაყოფილოს საბერძნეთის მოთხოვნილება, ე. ი. დაუთმოს იმას ზოგიერთი მაზრები, რომელნიც ბერძნებისაგან არიან დასახლებულნი.

მაგრამ ამბობენ, ოსმალეთს გადაწყვეტილი აქვსო, რომ საბერძნეთს არაფერი არ დაუთმოსო.

ინგლისი

„ტელნის მაშეთში“ იწერებიან სტამბოლიდამ:

„სტამბოლის მახლობლად, მარმარილოს ზღვაში, დაყენებულ ინგლისის ფლოტის უფროსს ადმირალს ბორნბის მოუვიდა ბრძანება თავის მმართველობისაგან, რომ პრინცი კუნძულებიდან უკან, მალიპოლაშიდინ, დასწიოს თავისი ჯარები, და როდესაც რუსის ჯარები ჩატალჯიდან აღრიანოპოლში წავლენ, მაშინ კი ეს ფლოტი ინგლისში უნდა დაბრუნდეს.“

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

3352, 13 აგვისტოს. ავსტრიის ღენერალი იოანოვიჩი იწერება, რომ 9 აგვისტოს იმას ჰქონდა შეტაკება ჰერცეგოვინელ აჯანყებულების უმთავრეს ძალებთან და დაამარცხა ისინი. ღენ. შაპარი ტელეგრაფით იწერება, რომ 11 აგვის-

კალა და სხვა და სხვა გვარი სასმელები.

თვითონ ხალხში გარეშე ქვეყნებიდამ შემოტანილი საქონელი ნაკლებად ვრცელდება.

რაიცა შეეწება აქედამ გატანილს საქონელსა და ნაწარმოებს, ყოველ წელიწადს შეიძლება გაიტანოს ხალხმა შემდეგი მომეტებული ნაწარმოები: 300 კილოგრამში სემინდი, 18,000 ოყა ბრინჯი, 300 ოყა ყვითელი წმინდა-სანთელი, 10,000 ოყა თაფლი, 12,000 თევზის ზეთი და საშენი ტყე და შეშა ბლომად.

ლაზისტის ფაშალიყილამ მუდამ წლიური შემოსავალი არის 1,900,000 პიასტრი (ე. ი. 168,571 მანეთი), რომლიდამ 1,200,000 თვითონ ადგილობრივ გამგებობისათვის იხარჯება.

მაგრამ ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ამ მცენარეობით მდიდარ ქვეყანას შეეძლო ამხედ ბევრად მომეტებულის შემოსავლის მოტანა ზაზინისათვის, თუ რომ იმას კარგი გამგებლები ჰყოლოდა და თუ რომ ხალხი რიგიანს შრომას ყოფილიყო მიჩვეული.

აქ ძვირფასი ნაწარმოები მოდის: ზღვის ნაპირა ლაზისტანში კლიმონის ხე გარეთ, მოუვლელად, ხარობს; ბრინ-

ტოს იმის დივიზიას ხელახლად დაყენენ ბოსნიელები მდ. ტრუნას მხარეებში ნაპირზედ. სალამომდინ ყოფილა ბრძოლა.

პარიში, 13 აგვისტოს. პარიჟის პოლიციამ აღკრძალა გუშინ კრებები, რომელზედაც უნდა მოელოპარაკნათ — თუ როგორ გამართონ მუშებმა სოციალისტების კონგრესსი.

გიბრალტარი, 13 აგვისტოს. მაროკოში ხოლორა გაჩნდა. ძარანტინი დააწესეს.

ლონდონი, 14 აგვისტოს. თუ აფგანისტანის ემირმა განაგრძო თავის მტრობა ინგლისისადმი, ამ შემთხვევაში ინდოეთის მმართველობა შეჰკრავს ძაბარის გასადალს (გზას) და შეასწორებს შტანდარის ჩრდილოეთ-დასავლეთის სამზღვრებსა.

ლაზებმა ხელახლად გამოაცხადეს, რომ ისინი არ დაუშლიან რუსების ჯარებს ბათუმის დაჭერას, თუ იმათ ქვეყანას ავტონომიას (თავის საკუთარ მმართველობას) მიანიჭებენ.

უმაქ-ჰანდარაის მუხანაპრის მოკვლავად

რუსულ გაზეთებში დაბეჭდილია შემდეგი ამბები ღენ. ადიუტ. მეზენცოვის მოკვლავად:

— მართის კვირის წინათ 4 აგვისტომ-

ჯი და ბამბა ძალიან ადვილად და ბლომად მოდის; ადგილობრივი ბამბა არ ავათმყოფობს, აქ ის ღირს 6 მან. და 50 კაპ. ხან 7 მანეთიც ფუთი. ლივანას სელი ფუთი 1 მან. ისყიდება. ბათუმის, შობულეთისა და ართვინის აბრეშუმის ფუთი 100 მანეთად ფასობს. აჭარის თაფლის სანთელი სტამბოლში და ოღესაში მიაქვთ და ადგილობრივ ფუთი 18 მან. იყიდება. ლივანის ზეთის-ნილი, რომელსაც სხვათაშორის ახალციხის უფზში და მთილისშიაც კი ასაღებენ, ფუთი სამ მან. გადის. ლაზისტის ფაშალიყში ბევრი ჩინებული, ძვირ-ფასი საშენი ტყეებია. შობულეთის მაზრაში კარგი მუხა არის, რომელიც ბევრი მიაქვთ რკინის გზის ტრავერსებისათვის სტამბოლში; ჩოროხის ხეობაში და აჭარაში მოიპოვება მშვენიერი ჯინშის ბზის ხე, რომელსაც ადგილობრივ ოყას თითო ყურუშად ჰყიდიან; მდ. ჩოროხით მიაქვთ ტყეებით დიდძალი ფიცრები: წიფლისა, ფიჭვისა, კაკლის და წაბლისა; თითო ფიცარი ადგილობრივ 30 — 50 კაპეკად ისყიდება.

დინ, ე. ი. იმ დღემდინ, როდესაც ის მოკლეს, ხელ-მოუწერილი წიგნი მოსვლია, რომ შენი სიკვდილი ვადაწყვეტილი გვაქვს და მზათ იყავიო.

— ბაზ. „პეტერბურლის შურცილი“ ამბობს, ჩვენ შევიტყუეთ, რომ მეზენცოვის მკვლელის ერთი ამხანაგთაგანი პეტერბურლის გარეთ დაიჭირესო.

— „მოსკოვის უწყებებში“ დაბეჭდილია პეტერბურლის შალაქის რჩევისაგან ხელმოწეულ იმპერატორისადმი მიერთმეული ადრესის, რომელშიაც გამოცხადებულია პეტერბურლის ხალხს ერთგულება და ქვიშევერობითი გრძობანი იმპერატორისა და ამასთანავე ის შეძრწუნება და საზიზღარი ჰაზრი, რომელიც აღძრა იმათში შეჭ-ქანდარბის მოკვლის ამბავმა.

— ამავე გაზეთში იწერებინან, რომ ერთმა პეტერბურელმა მდიდარმა კაცმა დაუნიშნა 50,000 მანეთი საჩუქარი იმას, ვინც ღენ-ადიუტ. მეზენცოვის მკვლელს აღმოაჩენსო.

მენა, 14 აგვისტოს. შექველთა, რომ ჩატალჯის სიმაგრეები დაიცილებიან რუსებისაგან მხოლოდ მაშინ, როცა ბათუმი ჩაბარდება იმათ. შთაფრესი სადგომი ტოტლებენისა იქნება გადატანილი მარნაში. დანდუკოვ-ძორსაკოვი და ლობანოვ-როსტოვესკი არდგენენ ანგარიშს როდოპის არეულობის თაობაზედ, რომელიც უნდა იყვეს წინააღმდეგი იმ ანგარიშისა, რომელიც იყო შედგენილი ხალხთა შორის კონვენციისაგან.

კეპტარბურლი, 16 აგვისტოს. ხელმოწეულ იმპერატორმა ინიება შარიში წარჩანება.

მენა, 15 აგვისტოს. შალაქ სარაევოს ეყოლება სიზოგადო წარმომადგენლები, რომლებსაც შეადგენენ: ექვსი შართლ-მადიდებლები, ხუთი მუსულმანი, ოთხი ებრაული, სამი კათოლიკე; შალაქის თავად (ბურგომისტრაღ) იქნება მუსტაფა-ბეი. უწყებების მრ-თავე. ჰაჭი ივაკოვიჩი დაჭერილია.

მენა, 15 აგვისტოს. „პოლიტიკური ძორრესპონდენციის“ სიტყვით, სერბიის საშინისტრომ შეიტანა თხრენა სამსახურიდამ დათხოვნაზედ; სერბიის შთავარება მილანმა მიიღო ეს თხოვნა და ახალი საშინისტროს შედგენა რისტრის მიანდო.

ესტრიისა და იტალიის დიპლომატიური აგენტება დანიშნულები არიან ხსენებულის სახელმწიფოების ელჩებად სერბიაში.

კეპტარბურლი, 16 აგვისტოს. ტიმაშოვმა დაიწყო თავის თანამდებობის აღსრულება.

კეპტარბურლის ბირჟა, 16 აგვისტოს (ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოში)

ბანკის ბილეთები:	მან. კაპ.
პირველი გამოცემის	95—60
მეორესი	95—
მესამესი	95—25
მეოთხესი	95—
აღმოსავლეთის	92—50
რუკრა, 1/2 იმპერიალი	7—86
თფილ. თავად-აზნ. ბანკის გირაოს ფურცილი	— —
შინაგანი 5% სესხის ბილეთები:	მან. ტაპ.
პირველი სესხის	236—
მეორე სესხის	236—75
1 მანეთი ღირს:	
ლონდონი	25—50 პენსი

ამსტერდამი	— — — 128—12 ცენტი
ბერლინი	— — — 216 — ჰენიგი
პარიჟი	— — — 266 — ჰენიგი
შაქასიის კრასინი	— — — 245 —
ამერიკის	— — — 3—15

განსახლება

დაიბეჭდა და ისხილება შ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში და თელავსასსულიერო სასწავლებელში, უფ. ცანცივეთან

„ბატონიშვილი ირაკლის პირველი დრო

ანუ თავდადება მართვალთა“

ტრავედია ოთხ მოქმედებად, თხზუთ. აღექსანდრე ჯამბაკურიან-ორბელიანისა.

გამოცემული ზ. შიქინაძისაგან

ისხილება პარტიითა და თითო კულითაცა **თამბაქო**, მახორკა, ნაკლებ ფასათ.

ადრესნი: ბაღერეი არწრუნისა, № 146. ივანე ალხაზოვი.

დაიბეჭდა და ისყიდება უფ. მიგო ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში—და თელავსასსულიერო სასწავლებელში, უფ. ცანცივეთან ახალი წიგნი.

ლექსთა კრება

თ. ბრიგოლ ორბელიანისა, ილია ჭავჭავაძისა, აკაკი წერეთლისა, ანტონ შურცილოძისი, ივანე პერესელიძისი, იოსებ ბაქრაძისი და სხვებისა.

შეკრებილი და გამოცემული ზაქარია შიქინაძისა შასი ორი მაჟური.

რპ. მზა.	ღილა.	ს.ლა.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მანკაპ.	მაზანდა	მანკაპ.	თფილისის სამკურნალო
თფილისი	9 21	5 18	მ.კაპ.	მ.კაპ.	მ.ცი სიტყვა თფილისიდან:		თფილისი, 12 აგვისტ.		მრგენ ს მადანზე, წ. ნამდვაროვის სახლებში.
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ქუთაისს, შოთს	1	ფქვ. თეთ. ბანჯესა, ფთ.	2	აგათყოფებს მიიღბენ ყოველს
ბორო	11 58	9 43	2 40	1 33	ბორს, ღუშეთს, სიღნაღს	50	ფქვილი წითელი	170	დღე დღის 8 საათ დამ 10-მდინ.
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვეს, მდებსას, მოსკოვს	2	ქერი ფუთი	1 30	მ. რ შაბათს: მერმიშვი და ბა-
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურს, მარშავას	2	ბამბა მრგვისა, ფუთი	7 30	რლევჩი—შინ.გ. ავთ., ქიუჩა-
ქვირილა	5 49		5 81	3 23	მსამალეთში, შევიტარაში	3	— ამერიკისა, ფუთი	8 40	რინაც—თვლსა და ხარურგიულ.
რიონი	6 51		6 75	3 75	იტალიაში და ს.გრანგეთში	3 50	ბაპენტალი ბ მბა ფუთი	10	სამ შაბათს: მერმიშვი—ში-
სამტრედია	7 51		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მატყელი თუშური ფუთი	8 40	ნ.გ. ბაქსტი ენგეროულსა და კანის
ახალ-სენაკი	8 43		8 57	4 76	ფოტოგრაფია		— თარაქამისა ფუთი	4 50	ბ. ბ. ხუტოვი—საბეზო და ბავშვის,
შოთი	9 50		9 75	5 42	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, ქუთაისს, რუ სეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და ხუთშ. მ. შურ.—პარასკ. და ორშ. ბახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდან: თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მ. შურ.—გეთს—ორშ. და პარასკ.		— აბრეშუმი ნუხური სტ	2	ქუნოვი—თვალს.
შოთი	9 3				წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:		ქონ., ფუთი	6	მ. თხ შაბათი: მერმიშვი ში-
ახალ-სენაკი	10 14		1 18	66	ღია წიგნის	4	ქონის სანთელი ფუთი	8 80	ნ.განი, ბაქსტი—გულის და ნერვების
სამტრედია	11 5		2 6	1 14	დ. ბ. ჯღლის (ბ. მი მისხლი)	8	სტეარინის ს ნთელი, ფთ.	12 60	ხუთ შაბათს: მერმიშვი—ში-
რიონი	12 13		3 4	1 69			— ცხერისა, ლიტრა	81	ნ.გ. ბაქსტი გულის, შ. შუჩოიან-
ქვირილა	1 18	ღამე	3 98	2 21			— სპირტი ვედრო	90	ცი—აიფილიტიკური და საშვილო-
სურამი	5 12		1 10	5 33			— შაქარი, ბროც. ფუთი	5 20	სნო ორგანების, ბ. ბ. ხუტოვი—
ხაშური	5 39		1 37	5 84			— ფხვნილი ფუთი	7 60	ქალის და ნერვების.
ბორო	7 5		4 8	7 36			შავა გრგვი, გირვ	5 40	პარასკევი: მერმიშვი ვი-შინ.გ.
მცხეთა	8 50		6 59	9 8 5 4			ხუთი ქუნჯუთისა ფუთი	70	ბ. ბახტოვი—ქალისა და ბ ვეების.
თფილ. სი.	9 31		7 56	9 75 5 42			თამბაქო, საშულო ფთ.	14 15	შაბათს: მერმიშვი შინ გ., ბაქ-
								12	— სტი-გულსა და ქუნოვი—თვალის.